

Okullarda Stratejik Planlama Alg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okullarda Stratejik Planlama Alg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27929>

Özet

Okullarda Stratejik Planlama Alg? Ölçe?i (OSPAÖ), e?itim kurumlar?nda uygulanan stratejik planlama süreçlerine yönelik okul personelinin alg?lar?n? ve tutumlar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmis? özgün bir psikometrik araçtır. 2012 y?l?nda Hasan Basri Memduho?lu ve ?hsan Halil Uçar tarafından geli?tirilen bu ölçek, stratejik planlama uygulamalar?n?n okuldaki payda?lar tarafından nasıl de?erlendirildi?ini belirlemeyi hedefler. Ölçek, 22 maddelik ve üç faktörlü yapıyla güçlü psikometrik özellikler sergilemi? olup, e?itim yöneticilerine ve ara?t?rmac?lara planlama süreçlerinin etkinli?ini de?erlendirmede kapsamlı veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Okullarda stratejik planlama, alg? ölçe?i, e?itim yönetimi, kurumsal geli?im, Likert ölçe?i, okul yönetimi.

Yazarlar

Hasan Basri Memduho?lu, ?hsan Halil Uçar.

Amaç

Okullarda Stratejik Planlama Alg? Ölçe?i'nin temel amacı, e?itim kurumlar? düzeyinde stratejik planlama çal??malar?n?n okul personeli tarafından nasıl alg?land??n?, bu süreçlere yönelik tutumlar?n? ve uygulamalar?n? kapsam?n? belirlemektir. Ölçek, özellikle okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin, planlama sürecine katılm? düzeylerini, plan?n uygulanabilirli?ine olan inançlar?n? ve genel olarak stratejik yönetim anlay??n? ne derece benimsediklerini nicel olarak ölçmeyi amaçlamaktadır.

Bu geli?tirme çal??ması, okullar?n kendilerini analiz etme yeteneklerini (güçlü ve zayıf yönlerini ortaya ç?karma) de?erlendirerek, kurumsal iyile?tirme ve yönetsel karar alma süreçlerine bilimsel bir dayanak sağlamaktadır. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme format?n? kullanmaktadır.

Yap?

Ölçek, okul personelinin stratejik planlama süreçlerine dair alg?lar?n? ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Geçerlik analizleri, ölçe?in 22 maddeden olutu?unu ve bu maddelerin üç temel boyutta grupland??n? göstermektedir. Bu boyutlar, planlaman?n farklı amaçlarına ve etkilerine odaklanarak, alg?n?n kapsamlı bir de?erlendirmesini sağlar.

Cevap format?, 1'den (hiç katılm?yorum) 5'e (tamamen katılm?yorum) kadar de?i?en 5'li Likert tipi

bir derecelendirme sistemi üzerine kurulmuştur. Bu format, katılımcıların algı düzeylerindeki hassasiyeti yakalamayı mümkün kılmaktadır.

Geçerlik

Okullarda Stratejik Planlama Algı Ölçeği'nin yapı geçerliği, Memduhoğlu ve Uçar (2012) tarafından Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak incelenmiştir. Araştırma sonuçları, maddeler arasındaki korelasyonların ve 22 maddeyi üç boyutta tanımlayan teorik modelin, istatistiksel uyum indeksleri açısından kabul edilebilir bir model iyiliğine sahip olduğunu göstermiştir.

Modelin uyumunu değerlendirmede kullanılan temel istatistiksel göstergeler şunlardır: χ^2 (Chi-Square) istatistiği, RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation), CFI (Comparative Fit Index), GFI (Goodness of Fit Index), RMR (Root Mean Square Residual), NFI (Normed Fit Index) ve AGFI (Adjusted Goodness of Fit Index). Bu değerlerin kabul edilebilir sınırlar içinde yer alması, ölçeğin yapısal tutarlılığını ve ölçülen yapıyı doğru bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenirliliği, faktörler bazında ve toplam ölçek için Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanarak belirlenmiştir. Elde edilen katsayılar, ölçeğin yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir:

Birinci faktör için hesaplanan Cronbach's Alpha katsayısı: **.88**.

İkinci faktör için hesaplanan katsayı: **.93**.

Üçüncü faktör için hesaplanan katsayı: **.87**.

Ölçeğin tamamı için hesaplanan toplam Cronbach's Alpha güvenirlilik katsayısı ise **.93** olarak bulunmuştur. Bu yüksek değer, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı psikolojik yapıyı ölçtüğünü ve ölçüm sonuçlarının istikrarlı olduğunu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, yapısal geçerliğini desteklemek üzere üç faktörlü bir model üzerinden Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile incelenmiştir. Bu analizde, toplam 22 madde kullanılarak modelin veriyle uyumu test edilmiş ve kabul edilebilir uyum indeksleri raporlanmıştır.

Ölçeğin temel işlevine dair bir açıklama da kaynakta belirtilmiştir: Ölçek, tek boyutlu bir yaklaşımla (20 madde üzerinden) okulun güçlü ve zayıf yönlerini açığa çıkarmaya odaklanmaktadır. Ancak psikometrik geçerlik ve güvenirlilik çalışmaları 22 madde ve üç faktörlü

yap? üzerinden raporlanm??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: 5'li Likert tipi derecelendirme (1= hiç kat?lm?yorum - 5= tamamen kat?l?yorum)

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: E?itim Kurumlar? Personeli

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Profesyonel Çal??anlar)

Nüfus Detaylar?: Türkiye'deki okullarda görev yapan e?itim ve yönetim personeli.

Test Metodolojisi: Nicel ara?t?rma yöntemleri kullan?larak geli?tirilm?, öz bildirim temelli bir alg? ölçüm arac?d?r.

Anahtar Kelimeler

E?itimde strateji, okul performans?, kurumsal alg?, yönetim alg?s?, psikometri, kurumsal planlama.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im Adresi: hasanmemduhoglu@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, 2012 y?I?nda geli?tirilm? ve hakemli bir dergide yay?nlanm??t?r. Kullan?m ve izinler için sorumlu yazar Hasan Basri Memduho?lu ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Ölçe?in orijinal makale ba?lant?s? ve PDF dosyas? mevcuttur.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: okullarda-stratejik-planlama-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Memduho?lu, H. B. ve Uçar, ?. H. (2012). Okullarda Stratejik Planlama Alg?s? Ölçe?i ile Stratejik

Planlama Uygulamalar?n? De?erlendirme Ölçe?inin geli?tirilmesi. *Kuram ve Uygulamada E?itim Yönetimi Dergisi*, 18(4), 545-574.

Makalenin DergiPark üzerindeki ba?lant?s?: dergipark.ulakbim.gov.tr

Okullarda Stratejik Planlama Alg? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Tek boyut ve 20 Madde: Okulun güçlü ve zay?f yönlerini aç??a ç?kar?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM